

KATHOLIEKE JONGEREN VREDES-AKTIE (KJVA), opgericht te Geluwe (West-Vlaanderen) in 1931 door enkele leden van de Vlaamsche Jongeren Vredes-Aktie (VJVA), die meenden een snellere doorbraak van de anti-militaristische en vredesgedachte in het Vlaamse land te kunnen bewerkstelligen door zich duidelijk katholiek aan te dienen. Er werd dadelijk een maandblad uitgegeven onder de titel Vredes-Aktie, dat verscheen tot begin 1940.

Volgens de statuten stelde men zich tot doel: „het bestijden van oorlog en oorlogsvoorbereiding en de opbouw van de vrede onder de volkeren, en dit met als basis de katholieke leer inzake oorlogsrecht, nl. de thomistische rechtsleer en de pauselijke documenten”. Hoewel dus de katholieke orthodoxie vooropgesteld werd en men trachtte binnen de gangbare katholieke opvattingen te blijven, werd een meer radicale koers gevaren inzake de vraagstukken van oorlog en vrede. Hier golden de inzichten van de katholieke theologen Stratmann, Keller en vooral J. Ude als richtsnoer. Aanvankelijk werd de dienstweigering om gewetensbezwaren voorzichtig behandeld, maar geleidelijk (van 1934 af) werd deze houding strijdvaardiger en werden openlijk de principiële gewetensbezwaren tegen de militaire dienst – vooral uitgaande van het katholieke geweten – gesteund. Er werd samengewerkt met het Verbond van Vlaamse Oud-Strijders, de Vlaamsche Jongeren Vredes-Aktie (VJVA), de Socialistische Anti-oorlogsliga, en via zusterafdelingen in Nederland, Engeland en Denemarken met andere pacifistische

bewegingen in het buitenland. In de periode 1935-'39 speelde dom Modest van Assche, abt van de St.-Pietersabdij te Steenbrugge, een belangrijke rol als geestelijk promotor.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd de KJVA hervormd tot het thans nog bestaande Berten Fermont-Herdenkingskomitee, dat niet alleen de herdenking van Berten Fermont verzorgt, maar ook in zekere mate de activiteit van de KJVA voortzet, zij het dan zonder confessionele inslag.

ALBERT EYCKERMAN